

**ERASMUS + KA2 PROJECT: "Strengthening Capacities for Higher Education of Pain Medicine in Western Balkan Countries - HEPMP"**

Project number: 585927-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP (2017 – 3109 / 001 – 001)

**Zašto HEPMP projekat?**

Bol je vjerovatno jedan od najstarijih i najuniverzalnijih oblika stresa i jedna od najranijih patnji čovječanstva. Pratilac je mnogih bolesti i stanja i uprkos naporima i činjenici da je star koliko i samo čovječanstvo, bol niti je dovoljno shvaćen niti ga je moguće kontrolisati u potpunosti.

Svijest zdravstvenih radnika o značaju liječenja bola je na niskom nivou.

**Ciljevi projekta HEPMP**

- Jačanje kapaciteta visokog obrazovanja u oblasti medicine bola u zemljama Zapadnog Balkana;
- Edukacija zdravstvenih radnika u oblasti medicine bola;
- Usavršavanje kurikuluma subspecializacije Medicine bola na postdiplomskim studijama, kao i razvoj obrazovnog programa iz oblasti medicine bola na osnovnim studijama Medicinskog fakulteta.
- Uspostavljanje akademske mreže i poboljšanje stručne saradnje uz pomoć savremenih tehnologija (internet, telemedicina, itd.).

Konzorcijum projekta čine predstavnici devet ustanova: Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Medicinski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, KBC «Dr Dragiša Mišović-Dedinje», Medicinski fakultet Univerziteta u Podgorici, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, Medicinski fakultet Univerziteta u Banja Luci, Medicinski fakultet Univerziteta u Rijeci, Medicinski fakultet Univerziteta u Firenci i Medicinski fakultet Univerziteta u Ljubljani.

www. <http://hepmp.med.bg.ac.rs/>

Mail: [hepmperasmus.ka2@med.bg.ac.rs](mailto:hepmperasmus.ka2@med.bg.ac.rs)

# HRONIČNI BOL

## Kontinuirana medicinska edukacija



**Univerzitet u Tuzli  
Medicinski fakultet  
30. novembra 2019. god.**



Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union

**HEPMP**

HIGHER EDUCATION PAIN MEDICINE PROJECT

**Hronični bol** je neprijatno, individualno, subjektivno, senzorno i emocionalno iskustvo vezano za aktuelnu hroničnu bolest, najčešće nepoznate etiologije.

Hronični bol, za razliku od akutnog, traje najmanje 3 mjeseca, što je duže, nego očekivano vrijeme za ozdravljenje tkiva i rezoluciju bolesti.

Imajući u vidu da je bol individualan, subjektivan fenomen, pod hroničnim bolom treba smatrati sve ono što bolesnik saopšti da je za njega bol.

Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) u saradnji sa IASP (International Association for the Study of Pain) i EFIC (European Federation of IASP chapters), 2001. godine su usvojile Deklaraciju, kojom se otklanjanje bola promovira kao osnovno ljudsko pravo.

U Deklaraciji IASP-a i EFIC-a iz 2004. godine navodi se: akutni bol kao simptom tkivnog oštećenja, a hronični bol, kao bolest sama po sebi

Multimodalnim i multidisciplinarnim pristupom liječenju hroničnog bola može se postići analgetički efekat i minimizirati neželjene posledice.

PROGRAM ĆE BITI AKREDITOVAN ODLUKOM LJEKARSKE KOMORE

Ciljna grupa: ljekari, stomatolozi, farmaceuti, biohemičari, medicinske sestre /tehničari, studenti medicine

Prisustvo je besplatno i **OBAVEZNO** prijaviti na <tel:061720624> ili e-mail: [renata.hodzic@ukctuzla.ba](mailto:renata.hodzic@ukctuzla.ba). Učesnicima je obezbjeđen priručnik „Hronični bol“.

Voditelj CME: Doc.dr.sc. Jasmina Smajić

Organizator: HEPMP Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

## PROGRAM

**09:00-09:30** Registracija učesnika

**09:30-09:35** Pozdravni govor Rektorice Univerziteta u Tuzli. Prof.dr.sc. Nermina Hadžigrahić. Univerzitet u Tuzli. Bosna i Hercegovina

**09:35-09:40** Pozdravni govor Dekanice Medicinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli. Prof.dr.sc. Selmira Brkić. Univerzitet u Tuzli. Tuzla, Bosna i Hercegovina

**09:40-09:45** HEPMP projekat; ciljevi i zadaci. Doc.dr.sc. Jasmina Smajić. Univerzitet u Tuzli. Bosna i Hercegovina

**09:45-10:05** Savladavanje hronične boli kod bolesti pankreasa. Doc.dr.sc. Neli Vintar. Univerzitet u Ljubljani. Slovenija

**10:05-10:25** Suzbijanje bola nakon operacija na kardiovaskularnom sistemu. Doc.dr.sc. Maja Šošarić. Univerzitet u Ljubljani. Slovenija

**10:25-10:45** Neuropatski bol. Prof.dr.sc. Jasna Jevđić, Univerzitet u Kragujevcu, Srbija

**10:45-11:05** Dijabetična polineuropatija – najčešći uzrok hroničnog neuropatskog bola. Mr.med.sc. dr. Zoran Vukojević. Univerzitet u Banja Luci. Bosna i Hercegovina

**11:05-11:25** Hronična nemaligna bol. Doc.dr.sc. Renata Hodžić, Univerzitet u Tuzli. Bosna i Hercegovina

**11:25-11:45** Pacijent sa hroničnim bolom i anestezija. Doc.dr.sc. Jasmina Smajić. Univerzitet u Tuzli. Bosna i Hercegovina

**11:45-12:15** Kafe pauza

**12:15-12:35** Liječenje bola na primarnozdravstvenom nivou. Prof.dr.sc. Ljiljana Cvejanov Kezunović, Univerzitet u Podgorici, Crna Gora

**12:35-12:55** Stimulacija kičmene moždine u liječenju hronične boli. Prof.dr.sc. Tatjana Bućma, Univerzitet u Banja Luci, Banja Luka, Bosna i Hercegovina

**12:55 -13:15** Proboj bola u uznapredovaloj karcinomskoj bolesti, Doc.dr.sc. Samir Husić, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, Bosna i Hercegovina

**13:15-13:35** Opiofobija - dileme i razmišljanje naših ljekara. Prof.dr.sc. Danko Živković. Univerzitet u Podgorici. Crna Gora

**13:35-13:55** Interventne procedure u liječenju boli. Prof.dr.sc. Darko Golić. Univerzitet u Banja Luci, Banja Luka. Bosna i Hercegovina

**13:55-14:15** Akupunktura u liječenju hroničnog bola. Doc.dr.sc. Nenad Zornić. Univerzitet u Kragujevcu. Srbija

**14:15-14:45** Evaluacija tečaja i izlazni test